

29 MART 2008 - 2008/1. DÖNEM
SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK
VERGİ MEVZUATI VE UYGULAMASI SINAVI
SORU VE CEVAPLARI

SORU 1) (Z) Kolektif Şirketinin hesap ve işlemlerinin 2008 yılı içinde incelenmesinde, 31 Aralık 2006 tarihli ve 17.700 YTL tutarındaki (KDV dahil) satış faturasının kanuni defterlere kaydedilmediği tespit edilmiştir. Şirketin 2006 yılı gelir tablosuna göre 3.700 YTL tutarında zararı bulunduğu, 31.12.2006 tarihli bilançosunda yer alan Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı içindeki KDV tutarının ise 14.000 YTL olduğu görülmüştür. Şirketin iki ortağı bulunmakta olup, bunlardan Bay (A) %60, Bay (B) ise %40 ortaklık payına sahiptir.

Söz konusu tespit çerçevesinde, ilgili gerçek ve tüzel kişiler adına tarh edilmesi gereken vergiler ve uygulanması gereken cezaları hesaplayarak aşağıdaki tabloyu doldurunuz.

TARHİYAT/CEZA MUHATABI	VERGİ		CEZA	
	TÜRÜ	TUTARI(YTL)	TÜRÜ	TUTARI(YTL)

- Not:**
- Tablo cevap kağıdı üzerine çizilip doldurulacaktır.
 - Geçici vergi ve cezası ile usulsüzlük cezaları dikkate alınmayacaktır.
 - Hesaplamalarda kullanılacak oranlar şunlardır.
Gelir Vergisi için %15,
Kurumlar Vergisi için %20,
KDV için %18.

CEVAP 1) Kurumlar Vergisi Kanunu uyarınca, kolektif şirketler kurumlar vergisi mükellefi değildir. Gelir Vergisi Kanunu'nun 37 inci maddesine göre, kolektif şirketlerde ortakların şirket karından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir.

Kollektif şirketlerde hasılat farkı tespit edildiğinde; Gelir Vergisi Kanunu'nun 37 inci maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 8 inci ve 44 üncü maddelerine göre, oluşacak gelir vergisinin ortaklar adına katma değer vergisinin şirket adına salınması gerekir. Vergi Usul Kanunu'nun 333 üncü maddesine göre ise cezalar kolektif şirket adına kesilmelidir.

(Z) Kolektif Şirketinin 2006 yılı kayıtlarına göre zararı 3.700 YTL olduğundan; 2006 yılı ticari kazancı olarak, ortaklardan Bay (A) 2.220 YTL ($3.700 \times \%60 =$) Bay (B) 1.480 YTL ($3.700 \times \%40 =$) zarar beyan etmiştir.

Kollektif Şirketin 31 Aralık 2006 tarihli ve 17.700 YTL tutarındaki (KDV dahil) satış faturasının kanuni defterlere işlenmediği tespit edilmiştir. Buna göre; KDV ziyat tutarı 2.700 YTL ($17.700 / 118 \times 18 =$), hasılat farkı ise 15.000 YTL ($17.700 - 2.700 =$) olmaktadır.

Şirket 2006 yılında zarar etmemiş gerçekte 11.300 YTL (15.000 – 3.700 =) kar etmiştir. Ortaklık payları dikkate alındığında, 2006 yılı için Bay (A) nın 6.780 YTL (11.300 x %60 =), Bay (B) nin ise 4.520 YTL (11.300 x %40 =) ticari kazanç beyan etmesi gerekirdi. %15 lik gelir vergisi oranına göre, ödenmesi gereken vergi tutarları da Bay (A) için 1.017 YTL Bay (B) için ise 678 YTL olarak hesaplanacaktır.

a) Soruda 2007 yılına ilişkin herhangi bir bilgi verilmediğinden; yukarıdaki açıklamalar ışığında, ilgili kişiler adına tarh edilmesi gereken vergiler ve uygulanması gereken cezalar aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

TARHİYAT/CEZA MUHATABI	VERGİ		CEZA	
	Türü	Tutarı (YTL)	Türü	Tutarı (YTL)
Bay (A)	Gelir Vergisi	1.017	-	-
Bay (B)	Gelir Vergisi	678	-	-
Kollektif Şirket	-	-	Vergi Ziyatı	1.695
Kollektif Şirket	KDV	2.700	Vergi Ziyatı	2.700

b) 2007 yılına ilişkin olarak kollektif şirketin yeterli düzeyde kar ettiği varsayıldığında ise, fazladan yapılan zarar mahsupları nedeniyle bu yıl için de ortaklara vergi salınıp şirkete ceza kesilmesi gerekecektir. Bu durumda; Bay (A) için 333 YTL Bay (B) için 222 YTL ilave gelir vergisi salınması, kollektif şirket adına ise ayrıca 555 YTL ceza uygulanması lazımdır. Buna göre, tabloda yer alacak gelir vergisi toplamı Bay (A) için 1.350 YTL Bay (B) için 900 YTL olacaktır. Şirkete kesilmesi gereken ceza tutarı da gelir vergisi nedeniyle 2.250 YTL olacaktır. Tablonun KDV ile ilgili son sırasının değişmeyeceği tabiidir.

Not: i- (a) ve (b) bölümünde belirtilen çözümlerin her ikisi de doğru kabul edilecektir.

ii- İlgili hesaplamaların gösterilip tablonun doldurulması puan almak için yeterlidir.

SORU 2) Vergi Usul Kanunu'na göre,yoklamanın maksadını açıklayarak yoklamaya yetkili olanları sıralayınız

CEVAP 2) Vergi Usul Kanunu'nun 127 inci maddesine göre; yoklamadan maksat, mükellefleri ve mükellefiyetle ilgili maddî olayları, kayıtları ve mevzuları araştırmak ve tespit etmektir.

Aynı Kanununun 128 inci maddesi uyarınca yoklamaya yetkililer şunlardır.

1. Vergi dairesi müdürleri,
2. Yoklama memurları,
3. Yetkili makamlar tarafından yoklama işi ile görevlendirilenler,
4. Vergi incelemesine yetkili olanlar,
5. Gelir uzmanları.

SORU 3) 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre, kurumlara nakden veya hesaben yaptıkları ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben kesinti, yapmak zorunda olanları sayınız.

CEVAP 3) 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 15 inci maddesine göre, kurumlara nakden veya hesaben yaptıkları ödemeler üzerinden istihkak sahiplerinin kurumlar vergisine mahsuben kesinti yapmak zorunda olanlar aşağıda sıralanmıştır.

1. Kamu idare ve kuruluşları,
2. İktisadî kamu kuruluşları,
3. Sair kurumlar,
4. Ticaret şirketleri,
5. İş ortaklıkları,
6. Dernekler ve vakıflar,
7. Dernek ve vakıfların iktisadî işletmeleri,
8. Kooperatifler,
9. Yatırım fonu yönetenler,
10. Gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı,
11. Ziraî kazançlarını bilânço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler.

SORU 4) Katma Değer Vergisi Kanunu'nun, emsal bedeli ve emsal ücreti hakkındaki hükümlerini belirtiniz.

CEVAP 4) Katma Değer Vergisi Kanunu'nun, emsal bedeli ve emsal ücreti hakkındaki 27 inci maddesi hükümleri aşağıdaki gibidir.

- Bedeli bulunmayan veya bilinmeyen işlemler ile bedelin mal, menfaat, hizmet gibi paradan başka değerler olması halinde matrah işlemin mahiyetine göre emsal bedeli veya emsal ücretidir.

- Bedelin emsal bedeline veya emsal ücretine göre açık bir şekilde düşük olduğu ve bu düşüklüğün mükellefçe haklı bir sebeple açıklanamadığı hallerde de, matrah olarak emsal bedeli veya emsal ücreti esas alınır.

- Emsal bedeli ve emsal ücreti Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre tespit olunur.

- Katma değer vergisi uygulaması bakımından emsal bedelin tayininde genel idare giderleri ve genel giderlerden mamule düşen hissenin bedele katılması mecburidir.

- Serbest meslek faaliyetleri için ilgili meslek teşekküllerince tespit edilmiş bir tarife varsa, hizmetin bedeli, bu tarifede gösterilen ücretten düşük olamaz.